

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckserek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

A szocialisták Millerand távozását követelik.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, máj. 18.

A szocialista köztársasági Párisi Párisi és a Briand-párt végrehajtó bizottsága kimondta, hogy a párt nem vesz részt olyan kormányban, amely nem követeli Millerand lemondását, az általános amnesztia megadását, a vagyonadó bevezetését a forgalmi adó helyett és a barátságos tárgyalások megkezdését a szövetségesekkel a jóvátételi probléma rendezésére.

Az Aire Nouvelle vezércikkben követeli Insserand washingtoni, Barriere római, Saint Aulaire londoni és De Margerie berlini nagykövetelek távozását, valamint Peretti della Rocca külügyi vezető államtitkárnak, Poincaré jobbkezének elmozdítását. A lap bejelenti, hogy a baloldali pártok éles harcot indítanak a külügyminisztérium alapos megtisztogatásáért.

Portugália forradalom előtt áll.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, máj. 18.

A Tribuna jelenti a portugál határról kapott táviratban, hogy Portugália ismét forradalom előtt áll. A forradalomra a jelet a postai alkalmazottak sztrájkja adta meg, amely az összeköttetést a főváros és a tartományok között megszakította. A mozgalomnak gazdasági színezete mögött politikai okok is közrejátszanak. A sztrájkolók több városban fegyverkeznek. Opportóban már kihirdették az ostromállapotot.

A rákosszentmihályi tömeggyilkosság.

Budapest, máj. 18.

A rákosszentmihályi tömeggyilkosság tegnapi tárgyalásán utolsónak a nagybeteg Puskás Albertet hallgatták ki, akit hordágyon hoztak el a rabkórházból a tárgyalóterembe. Puskás tüdőbeteg és utolsó napjait él.

Puskás vallomásában előadta, hogy Molnár Tóth felhívására mint detektív jelent meg Kövesnének, Lachmann leányánál. Kövesné bevallotta neki, hogy Tóthtal együtt ő ölte meg az öreg Lachmant, akinek strichines palacsintát adtak enni. Majd Tóth a haladó öreg embert még fejen is lötte.

Kövesné Tóthtal együtt eltemette az öreg Lachman holttestét. Puskás kihallgatását hétfőn folytatják

Davidovity visszaadta kormányalakítási mandátumát.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 19.

A politikai válság a tegnapi nap folyamán újabb feszültséget idézett elő a politikai életben.

Jelentette a „Torontál”, hogy Davidovity Ljuba pénteken megbízást kapott a királytól egy koncentrációs kormány összeállítására. Davidovity e célból már szombaton tárgyal Jovanovity házelnökkel és Pasity miniszterelnökkel. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert a radikálisok a koncentrációs kormányba való belépést visszautasították.

Tegnap délelőtti kilenc óra tájban konferenciára gyűltek össze az ellenzéki pártok vezetői, amelyen Davidovity informálta a klub tagjait, megbízatásának eredménytelenségéről.

Délben tízenkét órakor Davidovity az udvarba ment és visszaadta a királynak a kormányalakítási mandátumát. Davidovity hír szerint a király előtt azzal motiválta próbálkozásának sikertelenségét, hogy a radikális-párt nem akar résztvenni a koncentrációban.

Miután a Davidovity-féle kombináció nem sikerült, politikai körökben újra felvetődött a neutrális kormány lehetősége. A neutrális kormány, amelyről ma beszélnek, vagy Sztjepanovity Sztjepán vojvoda, vagy Baludzity Zsivojn elnökletével alakulna meg.

Radikális körökben azonban nem hiszik, hogy neutrális kormányt lehetne alakítani, a mai helyzet szánására. A válság szerintük csak parlamentáris uton intézhető el.

Tegnap délután három órától öt óráig minisztertanács volt, amelyen Pasity Nikola elnökölt. A miniszter-

tanácson megbeszéltek a mai helyzetet és szóvá tették a neutrális kormány megalakításának lehetőségét. Hogy milyen helyzetet foglal el majd a koalíció egy esetleges neutrális kormánnyal szemben, egyelőre még nem tudható, de politikai körökben kijelentették, hogy a neutrális kormány életlehetősége nincs meg, mert a koalíció parlamenti többsége biztosítva van.

Tegnap délután Davidovity Ljuba és Jovanovity földművespárti képviselő teljes két óra hosszú tanácskoztak Baludzity Zsivojinnal. Hír szerint a tanácskozás körül folyt, hogy az ellenzék milyen álláspontot foglalna el egy neutrális kormánnyal szemben.

A tanácskozás után Baludzity este hét órakor az udvarba ment, hogy a királynak jelentést tegyen. Utána újra a szkupstinába hajtatott, hogy az ellenzék pártvezetéseivel tanácskozzék. Hír szerint az ellenzék vezetői ekkor kijelentették volna, hogy egy neutrális kormányt nem támogathatnak a parlamentben. A mai nap esetleg megtudható, hogy a kormányválság milyen irányba fejlődik.

Most már csak két eshetőségre koncentrálódik a válság: vagy neutrális kormány alakul, vagy egy választási kormányra kap mandátumot a Pasity—Pribiesevity koalíció.

Az ellenzéki blokk vezetősége tegnap este egy kommunikét adott ki, amelyben tudomásul vette Davidovity azon jelentését, hogy lehetlenné volt tőve számára a kormány megalakítása, mindamellett hogy sikerült neki a parlamentben a többséget biztosítani már az első ülések tartamára is.

Lord Newton Jászi ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, máj. 18.

Jászi Oszkár az angol sajtóban több cikket helyezett el, amelyeknek tendenciája a magyar nemzet ellen irányul.

Jászi cikkeire lord Newton, az angol felsőház tagja felelt ma a Timesben. Lord Newton a leghatározottabban megcáfolja Jászi állításait, kijelentve, hogy Jászi elvakultan gyűlöli politikai ellenfelet és hajlandó volna ezért még hazáját is a romlásba dönteni, amely példátlan szenvedések után most léphet a lábbadozás útjára.

Kampóskeresztes 100 és 20 lejesek.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Bukarest, máj. 18.

Bukaresti hatóságoknak hivatalosan tudomásukra jutott, hogy Erdélyben 100 és 20 lejes bankjegyek vannak forgalomban, amelyek kampóskeresztes bélyeggel vannak ellátva, hogy ezzel antiszemita agitációt fejtsenek ki a parasztok között. A cluji (kolozsvári) hadtestparancsnok kérte a kormány közbenjárását, hogy az így lebélyezett bankjegyeket vonják ki a forgalomból.

Megalakult a „Jadranszka Strazsa” bánati szervezete.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckserek, máj. 19.

Jadranszka Strazsa (Adria öre) címen országos egyesület működik, amelynek Splitben van a központja és fiókegyesületei az ország minden nagyobb városában tart fenn. Az egyesület vasárnap délelőtt tartotta bánati szervezeteinek alakuló ülését Becksereken a vármegyeháza nagytermében. Az alakuló közgyűlésre három vendég érkezett, Nikolajevity Milivoj nyug. tábornok, Kacsity Fregatta főhadnagy és Barjic Sztanko, a spiliti központi főbizottság titkára.

Az ülést, amelyen nagy számban jelentek meg érdeklődők, Pavlovity Gyóka alezredes, a helyben állomásozó 27-ik gyalogezred parancsnoka nyitotta meg. Üdvözölte az egybegyűlést és örömet fejezte ki afelől, hogy így szép számban jelentek meg, majd felkérte Nikolajevity Milivoj nyugalmazott tábornokot az akció ismertetésére. A tábornok részletesen ismertette az egyesület célját és feladatát. Elmondotta, hogy az egyesület legfőbb feladata az Adria védelmét biztosítani, melyre az egyedüli garancia megfelelő hadi- és kereskedelmi-flotta kiépítése. Ebben fogja az egyesület támogatni az államhatalmat s anyagiakkal is elősegíteni a hajóhad megerősítését. Utána Banity Sztanko, a központi főbizottság titkára beszélt ugyancsak az egyesület szerepköréről. Végül Lokos Josif becksereki polgári iskolai igazgató szólalt fel, aki az Adriát ismertette és érdekes földrajzi és statisztikai adatokat mondott el a tengerről.

A felszólalások végeztével kimondották a bánati szervezet megalakulását Beckserek székhellyel. A megalakulás megtörténte után Pavlovity alezredes indítványára hódoló táviratot intéztek a királyhoz, a trónörökösökhöz, Bianchini Jurajhoz, a központi egyesület elnökehez és Jovanovity Ljubához, a beogradi egyesület elnökehez.

Végül megválasztották a választmányt és a felülvizsgáló-bizottságot. A választmányba a következők kerültek be: Dr. Kovacevity Dusánné, dr. Vaszity Andrijáné, Bugarszki Milivojné, dr. Pasity Áronné, dr. Zsupánszki Szlávkoné, Pavlovity Gyóka alezredes, a 27-ik gyalogezred parancsnoka, Rajity Sztetislav alispán, Cvetkov Radivoj bankigazgató, Sztakity Zsárkó gör. kel. esperes, Rodics Rafael apostoli adminisztrátor, dr. Mátity Misa kóházi igazg.-főorvos, dr. Pavlovity Gyóka ügyvéd, Moljac, Mih-

A becskerekai parlament.

Százezer dinárt szavaztak meg a Petár király szoborra. — Tizenötezer dinár szubvenciót adtak a Szerb Nemzeti Színháznak. — Elfogadták a városi fürdő tervezetét. — Bizottságot küldtek ki a munkás- és tisztviselőházak építési szabályzatának áttanulmányozására.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, máj. 19.

Becskekerek város képviselőtestülete szombat délután rendes közgyűlést tartott a vármegyeháza nagytermében. Röviddel három óra után nyitotta meg az ülést Alekszity Bogoljub polgármester, aki üdvözölte a szép számban megjelent képviselőtestületi tagokat és közölte, hogy napirend előtt Krizsanov Pája városi főszámvevő jelentést tesz a pénztár állapotáról.

Megmarad a esendőrlak-tanya eredeti rendeltetésének.

A főszámvevő kimerítő pénztári jelentése után áttértek a tárgysorozatra. A napirend első pontja a belügyminisztérium döntése volt, a mellyel elrendeli, hogy a esendőrséget továbbra is jelenlegi otthonában, a városi épületben hagyják meg. Legutóbb ugyanis az a terv merült fel, hogy a esendőrség áthelyezését kéri, melynek elfogadása esetén az épületben iskolai helyzetek volna el. A minisztériumi határozattal természetesen a tervezet elejtődik. A közgyűlés tudomásul vette a belügyminisztérium leiratát, egyúttal azonban úgy határozott, hogy a esendőrségtől **hérleti összeget követel**, mivel a régi időben is kimentathatólag jelentékeny bért fizettek be a városi pénztárba.

Jóváhagyott határozatok.

Ugyszintén tudomásul vette a közgyűlés a belügyminisztérium határozatát a külföldi állampolgárok idegenadójáról. Eszerint az állandóan itt időző idegenek (munkások stb.) idegenadóját napi három dinárban, a látogatóban üzleti ügyekben, szóval csak átmenetileg itt tartózkodó külföldi polgároké pedig napi tíz dinárban állapították meg. Tudomásul vette a képviselőtestület a tomasováci Temes-híd újjáépítését is, melynek költségeihez az egész összeg tizenöt százaléka járul hozzá Becskekerek városa. A megyei közigazgatási bizottság jóváhagyta a kártya-, dominó- és billiárdadót. Az erről szóló jelentést változtatás nélkül egyhangúlag elfogadta a közgyűlés.

A noviszádi szerb színház szubvenciója.

Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után, melyeknek nagy részét vita nélkül fogadták el, áttértek a noviszádi Szerb Nemzeti Színháznak adandó szubvenció ügyére. A színház drámai együttese Becskereken is vendégszerepel s ezen a címen kért az igazgatóság anyagi támogatást a várostól. A közgyűlés a kérelemnek helyt adott és **tizenötezer dinár évi szubvenciót szavazott meg.**

A gyors mérlegelésért eddigelő a városi mérlegben tíz kilogrammonként öt dinárt követeltek, amit most a képviselőtestület drága voltára való tekintettel leszállított egy dinárra.

A városi takarékpénztár. Munkásházak építése.

Krizsanov főszámvevő folytatva referátumát, ráért a városi takarékpénztár tervére, melyet a város szaboticeai mintára valósít meg. Az új városi vállalkozás szabályzata elkészült s a közgyűlés döntése szerint harminc napon át lesz közszemlén.

Nagy érdeklődést váltott ki Krizsanov főszámvevőnek a „Torontál”-ban már ismertett tervezete, a mellyel a lakásinségben óhaját enyhíteni, munkás és tisztviselőházak építésével. A szükséges tőkét egy különleges házépítkezési adóból szereznék meg s a felépített épületeket sorshuzás útján osztanák ki. A szerencés tisztviselő vagy munkás huszonöt évi részletfizetésre örökáron megkapja a házat. A képviselőtestület tagjai sorában élénken tárgyalták az eszmét és mindenütt az volt a nézet, hogy a tervezet megvalósulása esetén lényegesen enyhíteni fog a (nagy) lakáshiányon. Kovaesevity Dusan dr. képviselőtestületi tag indítványára a közgyűlés — mely tagu bizottságot választott — mely Miljkovity Jovan dr., Mincin Gyorgyev, Zsivanovity Gavra és Tolveth Oszkár-ból áll — a tervezet felülvizsgálására és gyökeres áttanulmányozására. A bizottság munkájának befejezése után közszemlére teszik ki a szabályzatot.

Fürdőt épít a város.

Nem kevésbé nagyfontosságn volt a következő pont is, amely városi gőz- és kádfürdő építéséről szólt. A fürdő építésére Lukács László vállalkozó elfogadható feltételű ajánlatot tett, amelyben a szükséges munkálatokért előnyös kikötések mellett nyolcszázézer dinárt kért. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az ajánlatot. A jóváhagyás megérkezése után azonnal megkezdődnek a munkálatok, úgy hogy öszre már biztosra vehető a fürdő elkészülte és megnyitása.

A villanyberendezések átépítésének megkönnyítése.

Utána Zsivanovity Gavra képviselőtestületi tag beadványát tárgyalták, amely a villanytelep reorganizációja folytán szükségessé vált villanyberendezés-átépítésekkel volt kapcsolatos. Zsivanovity azt ajánlotta, hogy a városi villammű vállalja el a villanyberendezések átépítését és ennek költségeit tizenkét havi egyenlő részletben hajtja be a feleken. Az állandó választmány magáévé tette ugyan a beadványt, de tíz százalék kamat felszámítását javasolta minden ilyenmű munka átvételénél. A közgyűlés egyhangúlag Zsivanovity tervezete mellett döntött s elejtette az állandó választmány indítványát.

Százezer dinár a Petár király szoborra.

Rendkívül nagy érdeklődést keltett a következő pont: Becskekerek

város hozzájárulása a Fő-téren felállítandó Petár király-szoborhoz. A közgyűlés elhatározta, hogy százézer dinárt állít be erre a célra a jövő évi költségvetésbe.

Apróbb ügyek.

A képviselőtestület elhatározta még, hogy a városi szegényház lakóit gondozó irgalmas nővérek számát eggyel megszorítja.

A regatta épület mellett lévő teniszpályák közül egyet az „Obility” sportegyesületnek, kettőt pedig a „Tennis-klub”-nak ítélte oda.

A esenei menekülteknek, akik a terület Romániához való átesetelése után Cseszteregen telepedtek le, ezrőt száz dinár segélyt szavazott meg a képviselőtestület.

Dimitrijevity Szpet Vojin dr.-nak, a bakteorológiai állomás vezetőjének a városi járványkórház vezetéséért ingyen lakást és évente három öl fát ítéltek meg.

Makszimsevity Vitomir képviselőtestületi tag javaslatára a noviszádi „Srpska Maticá”-nak ötezer dinárt szavaztak meg.

A rendőrség részére három kerékpár beszerzését határozták el.

A prkói (dalmáciai) Szoko egyesületnek ötszáz dinár segélyt szavazott meg.

A képviselőtestület elhatározta ezenkívül, hogy Torontál-Temes megyétől elkéri a megyei múzeumot, mely jelenleg otthon nélkül van.

Az utcák elején és végén nagy utcajelző táblákat, mindegyik házon pedig kisebb házszámjelző táblákat helyeznek el, mely többiának árát a háztulajdonosok tartoznak megfizetni.

Burget József képviselőtestületi tag az Aranyeva (Arany János) utca lakói nevében jegyzőkönyvi köszönet megszavazását kéri Alekszity Bogoljub polgármesternek, Djernekov Dusan dr. rendőrkapitánynak, Beslity Nikola főmérnöknek, Sztevovity Milán rendőrségi tisztviselőnek s a helyben állomásozó katonaságnak, az áprilisi árvízveszedelem elhárítása érdekében folytatott munkálatokért, aminek a közgyűlés elegendő ruházott meg. Rajity Tima városi főjegyző referátumai után Djernekov Dusan dr. rendőrkapitány ismertette a köztisztaságról, a rendről, a bérkesikről, a fuvarosokról és teherszállítókról, a szemétkihordatásról, a mulatságokról és gyűlésekről szóló szabályzatokat. A közgyűlés valamennyi szabályzatot egyhangúlag elfogadta.

Több kisebb jelentőségű ügy, főleg kérvény elintézése után a közgyűlés este hét óra tájban véget ért.

Perfekt német és francia műveltségű hölgy, legjobb referenciákkal, állást keres, mint

tanító-nevelő

a városban vagy vidéki birtokon
Szíves ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek. — 991

Keresek fizetőlányokat

csak gyors és ügyes
munkaerőt használhatok. 983

Heinrich Hilda divatterme.

voj gyógyszerész, Mandrovity Milán tanfelügyelő, dr. Sztajity Jovan orvos, Rajievity Vratko hadnagy, Zdelár Vladimir kereskedelmi iskolai igazgató, Lokos József polgári iskolai igazgató, Pericssevity Mato gimnáziumi tanár, Petrov Száva megyei jegyző, Cvilicssevity Niko mérnök, Terzin Zsivko földbirtokos, Milyev Zsiva földbirtokos, dr. Dosen Voja bíró, Gyuresin Radovan szabómester, Otrin Ferenc vámhivatali tisztviselő, Vladin Milorád bankigazgató, Maximesev Vitomir bankfőtisztviselő, Petrovaeski Szvetisláv könyvkereskedő és Vukovity Voja pénzügyi tisztviselő.

A felügyelő-bizottságba a következőket választották be: Szretykovity Danica, dr. Miljkovity Jovan kir. közjegyző, Koszity Nikola bankigazgató, Brguljan Krszta, a kajoállomás főnöke, Jurányi Lajos lelkész, Koszity Petar gyárigazgató, Mitranovity Milenko agrár-reformhivatal főnök, Grlity Szevan postafőnök és Predity Mihajló tanító.

A Petár király szoborpályázat tegnap járt le.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, máj. 19.

Petár király becskerekai szobrára hirdetett pályázati határidő tegnap járt le. A pályázatra tizenhét szoborminta és számos rajz érkezett be, amelyeknek áttekintését a zsűri tegnap kezdte meg. A döntésnek ugyan már tegnap kellett volna megtörténnie, de a nagy anyag kellő áttekintése miatt csak ma fognak dönteni arról, hogy melyik pályaművet ajánlják kivételre.

A pályaműveket, amelyek a vármegyeháza főispáni lakosztályában vannak elhelyezve, ma délután megtekintheti a közönség is.

A cseh-olasz tárgyalások befejeződtek.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, máj. 18.

Benesnek Mussolinivel folytatott tárgyalásai befejeződtek. Benes nyilatkozott újságíróknak a tárgyalások lényegéről s kijelentette, hogy a két kormány közötti megegyezés a két kormány közötti jellegűek. A gazdasági kérdéseket külön fogják szabályozni.

Nem szabad békére izgatni. Nagyváradai tudósítónk jelenti: A nagyváradai rendőrség bizalmas értesülést kapott, hogy a szőlőhegyeken időről-időre adventisták tartják gyűléseiket. A gyűléseken — így szól a feljelentés — arra biztatják a közönséget, hogy dolgozzanak a tartós békén és háboru esetén ne vonuljanak be katonának. A rendőrség vasárnap délután tényleg körülfogta a jámbor adventisták gyülekezőhelyét. A gyűlést feloszlatták és hét adventista agitátort letartóztattak. Szegény adventisták. A béke mellett agítáltak. Nagy büne ez...!

Vas
loki
935

S.
Sc
rer
leh

ME
Mej

kaj
óra
ska

(ke
97)

7

6 i
po

97

ker
tar
ká
A
mi
ár
Sz
tal
ket
230
ter
má
A
m
nap
Má
is,
ny
Bé
egy
eset
vár
A
A
báns
zotta
kont
a de
zotta
munk
váb
gyűl
merte
ról.
Láb
Bees
Duna
dalma
műve
duslá
báns
föld
egész
előadás
színház
tént ar
világ
tékra
A né
len, B
örföld
lapot
betilt
Prof.
adása
Prof.
gesztio
a közet
nagy s
résene
május
dán, na
rendez
vendég
teljesen
szuggen
másra
tén tud
kísérlet
szórakoz
sak is. T
egym
tál. Mü
dobb po
netizálás
dete este
* Rusz
Ljubomi
fürdőorv
dön (Me
tel IV. s
A mo
eset mi

HIREK

— május 19.

Házasság. Jovánovity Bóra becskeri gimn. tanár május 18-án tartotta esküvőjét Risztin Sztojankával Szrpszkitebejen.

A Béga ismét nőtt. Pénteken — mint jelezte a „Torontál” — a Béga ármagassága 228 centiméter volt. Szombaton a folyammérnöki hivatal kimutatása szerint felszökött két centiméterrel s így elérte a 230-at. Vasárnapra három centiméterrel nőtt a folyó, mely ilyenformán most 33-as ármagasságnál áll. A Tiszán vasárnap beállott a kulmináció s így valószínű, hogy a mai naptól kezdve már apad is a folyó. Mára várható a Duna kulminációja is, mely leginkább küldött vízmenynyiséget a mellékfolyóknak. A Béga zárópontját előreláthatólag egy-két nap múlva éri el. Ebben az esetben rövidesen nagyobb esés várható.

A független demokrata-párt ülése. A független demokrata-párt felsőbbrendű szervezeteinek szervező bizottságai vasárnap délelőtt közös konferenciát tartottak Beeskerekben a demokrata-klubban. Az egyes bizottsági tagok referáltak az eddigi munkájukról, majd a szervezés további részleteit beszélték meg. A gyűlés egyik szónoka kimerítő ismertelést adott a politikai helyzetéről.

Lábán tanár táncakadémiája Beeskerekben. A Daleroz, Izadora Duncan, Wiesenthal nővérek forradalmat okozott reformációja a táncművészet terén. Lábán tanár módszerében érte el a csúcspontját. Lábán professzor, aki ma egyike a külföld legismertebb táncalkotóinak, egész művésziskolájával néhány előadásra Beogradba érkezett a színház meghívására. Kísérelt történet arra nézve, hogy Lábán tanár világhírű művészei egy vendégjártékra átjöjjenek Beeskerekre.

A német kommunista agitáció ellen. Berlinből jelentik, hogy a rendőrfőnök a Rote Fahne kommunista lapot május 18-ikától június 1-ikéig betiltotta.

Prof. Mabuse szuggesztív előadása a Zöld-vadász vendéglőben. Prof. Mabuse, a telepáthia, szuggesztív és magia nagymestere, aki a közelmúltban tartott estélyein olyan sikert ért el, a közönség felkérésének engedve, holnap kedden, május 20-ikán és holnapután szerdán, május 21-én újra két estélyt rendez a „Zöld vadász” Behring-féle vendéglő kerthelyiségében, melyen teljesen új műsort ad. A távoból szuggesztív és szuggesztív erejét másra ruházta, aki ily módon szintén tud szuggesztívni. Prof. Mabuse kísérletei szellemesek, ötletesek és szórakoztatók, de egyben tanulságosak is. Teljesen új irányt követ s egyén módszer szerint experiméntál. Műsorának egyik legkiemelkedőbb pontja a bemutatandó magnetizálás. Belépődíj tíz dinár. Kezdeté este fél kilenc órákor.

Ruszanda-fürdő főorvosa. Dr. Ljubomir Dumity, idegyógyász, fűrdőorvosi praxisát Ruszandafürdőn (Melencei) ismét megkezdte. Hótel IV. sz. szoba 14.

A moz mai előadása halálos eset miatt elmarad.

Összeírják a határkiigazítás módosi és párdányi károsultjait.

Románia megtéríti a teljes károsítást. — A helyszínen fektetik fel a kimutatást.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Beeskerek, máj. 19.

Az SHS-román határkiigazítás alkalmával mint ismeretes, a kiűritést végző katonaság a legképtelenebb indokolásokkal elrekvirálta a módosi lakosság jószágának egy részét, a kereskedőktől és iparosoktól pedig készpénzben vette fel a rekvirálás ellenértékéül szolgáló készpénzvámot. Beogradban napok óta folytak tárgyalások a kínos ügy jóvátétele érdekében és a román részről mutatkozó jóakarát már az első pillanattól kezdve arra engedett következtetni, hogy a károsultak megkapják jogos követeléseiket.

A tárgyalások tegnapi teljes eredménnyel zárultak, amennyiben a román kormány képviselői kijelentették, hogy hajlandók jóvátenni a lakoságon estt sérelmeket és hiánytalanul megtérítik a szenvedett kárt. Együttal azonban vissza-

kérlik az SHS csapatoktól garancia képpen visszatartott árakat.

Az egyezség alapján a külügyminisztérium tegnap távirati rendeletet küldött Torontál-Temes megye vezetőinek, amelyben utasítást ad, hogy a legrövidebb időn belül pontos jegyzéket terjesszen fel az összes módosi és párdányi károsultakról és az általuk bejelentett kárról. A megye minden valószínűség szerint a helyszínen fekteti fel a kimutatást, melynek elkészülte után azt haladéktalanul eljuttatja az illetékes minisztériumnak.

A jegyzék birtokában a külügyminisztérium késlekedés nélkül megkezdi a részletkérdések megbeszélését. Remény van arra, hogy a károsultak rövidesen visszakapják a már elvesztett hűt jószágokat és „kiviteli illeket”.

Kereskedelmi és iparkamarai kongresszus Szokopljében.

I.

A Szokopljében tartott kereskedelmi és iparkamarák országos konferenciájáról egy bűnsági résztvevő a következő cikkben számol be tapasztalatairól:

Szokoplje városában az ottani kereskedelmi és iparkamara által rendezett és folyó évi május hó 10. és 13-ika között megtartott II. konferencia lefolyásáról az összes lapok leadtak terjedelmes közleményeket, mely közlemények hű képét adták az ország gazdasági életének adandó lökötő erő megerősítésére irányuló törekvéseknek. A konferencián az összeállított terjedelmes programban felvett tárgyak életbe vágó volta is igazolja azt, hogy komoly és az egész országra kiható munkát végeztek itt. A konferencia fontosságára vall az a körülmény is, hogy azon az ország összes kereskedelmi és iparkamarái, gyárosok szövetségei, kiviteli egyesületek és kereskedők egyesületei képviseltették magukat. A konferencia jelentőségét fokozta az a körülmény is, hogy azon még a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszter is személyesen megjelent, érdeklődve a komoly tárgyalások lefolyásáról s az annak folyamánaként hozandó határozatok iránt. Nagy figyelemmel kísérték a miniszterek az előterjesztett s az egyes szekciók által kidolgozott referátákat, amelyekre reflektálva

válaszoltak is és megjegyzéseket is tettek — előbb a pénzügyi és utána a kereskedelemügyi miniszter. Megelégedésüknek adtak kifejezést s miután a kormány nagy súlyt helyez a közgazdászok véleményére, igyekezettük oda fog irányítani, hogy minden egyes jogos és az országra nézve üdvös kérelem teljesíthessék is, mivel szerintük is a kölcsönös megértés fogja lehetővé tenni az ország üdvére, felvirágoztatására és érdekeinek előmozdítására irányuló közös megértést és munkálkodást.

Maga a program megállapította a munkabeosztást, mely szerint a konferencia hat szekciós lett beosztva és pedig: pénzügyi, forgalmi, gazdasági, kiviteli, közigazgatási és igazságügyibe. Az egyes szekciók külön-külön feldolgozták a nekik beosztott anyagot s rezolúcióba foglalta előterjesztették a plénumnak, ahol azt egyhangulag el is fogadták.

Eddig a konferencia hivatalos része, melynek egész lefolyásáról a nagy munka feldolgozása után egy külön kiadandó füzet alakjában az összes kamarákat értesítik.

Áttérhetnénk azon személyes benyomásokra, amelyeket reánk vojvodinai delgáltakra tett Délserbia (Macedónia) és annak cári városa „Szokoplje”, valamint a hősiesség el-foglalt s történelmünkben arany betűkkel megjelölt „Kumanovo” városa s környéke, ahol véres, de döntő esaták folytak.

Hogy Szokopljében főszinte és báráti fogadtatásban fogunk részesülni, már Beogradból való elindulásunk előtt meggyőződünk, ahol a szokopljei kereskedelmi és iparkamara elnöke néhány iparkamarai taggal elénk utazott és a vasútállomáson szívélyesen üdvözölt s kényelmesebb utazásunk céljából külön vasuti kocsiról gondoskodott.

Beogradból május 8-án elindultunk este 11 órákor és másnap, május 9-én délelben érkezünk Szokoplje városába. A vasútállomáson a főispán és a polgármester élén az ottani kamarai tagok fogadtak és üdvözöltek bennünket, onnan mindenki előre megjelölt lakására hajtott. Érdekes megjegyzem, a fogadtatás rendezését és szervezését, már utközben a vasuti kocsiiban mindeanki előre előkészített névre szóló borítékot kapott, amely tartalmazta a konferencia nyomtatott programját és munkarendjét, az értesítést, hogy hol és kinél lesz elszállásolva, egy színházi jegyet és az ünnepélyes bankettre szóló meghívót. Az értesítésben tájékoztatásul említve volt, hogy 24 bérkocsi áll rendelkezésünkre, ezeknek karszalagjuk van „Konferencia Komora” felirással és hogy mennyi a viteldíj, valamint hogy rendelkezésre áll egy bizottság, melynek feladata Szokoplje városának nevezetességeit megmutatni, illetve az

Schicht

Az eredeti Schicht-szappan

a „Szarvas” védjeggyel, a világ legjobb és használatban a legolcsóbb szappana.

Figyelem a Schicht névre és a „Szarvas” védjegyre.

érdeklődőket kalauzolni. Az egész vonalon kiváló rend és őszinte szíves baráti fogadtatás, ami már abban is nyilvánul, hogy a színházban, bankettekben (kettő volt) és privátlakásokban a szó szoros értelmében vendégek voltunk és a legnagyobb sértésnek vették volna, ha valaki mért volna számlát kérni. A szkopljaiak figyelmét, előzékenységét és őszinte barátságát örök emlékként fogjuk őrizni és

oda fogunk törekedni, hogy azok példáját mi vojvodinaiak is kövessük.

Délszerbia (Macedónia) igen szép és gazdag országrész, a kereskedelem és ipar nagyon élénk, a földművelés előre haladott, a kultúra olyan fokon áll, hogy jövője biztosítva van és versenyképes lesz bármely más országrész kulturájával.

(Folytatjuk.)

Kis bűnösök — apró bűnök.

Főtárgyalás a becskerek-i törvényszéken.

Becskekerek, máj. 19.

Szombat délelőtt kisebb bünpörökét tárgyalta a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa.

Az első bűnügy vádlottjai Desche Anna és Desche Ferenc szárcsai cukorkaárusok, akik a vádirat szerint a szárcsai temetőből egy sarkövet loptak el s azon örölték meg a cukorkakészítéshez szükséges cukormennyiséget. A bíróság mindkettőt bűnösnek találta és lopásért tizenöt-tizenöt napi fogházra ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

Blazity Rada kumáni földműves két koesi buzát lopott Radics Károly és Lepadat Szretya nevű szomszédjától. A tárgyaláson a következőképpen védekezett:

Rossz szemem van tekintetes bíró uraim. Nem láttam meddig terjed az én földem.

A károsultak elmondották, hogy Blazity a kérdéses nap trágyát fuvarozott ki a földjére, a fuvar azonban rossz szemű dacára is a saját területén ürítette ki, buzáért mégis a szomszédba ment.

A büntető tanácsnak jobb ítélőképessége volt, mint Blazity szemének — állítólag — a látóképessége, lopás büntetését látta fennforogni s ezért öt hét havi börtönrre ítélte. Az ehtelt felmentésért felebbezett, mert — kijelentése szerint — ártatlannak érzi magát.

Keljaeski Száva melencii illetőségű napszámos Becskerekben a munkaadójától, Cvejity Milán vendéglőstől egy takarót és két nadrágot lopott el. A bíróság két havi fogházzal sújtotta. A hűtlen szolga nem jelentett be felebbezést.

A bellinonai vasuti katasztrófát a kék gyémánt okozta.

Egy délamerikai lap a bellinonai vasuti katasztrófával kapcsolatban arról ír, hogy a katasztrófa áldozatai között egy brazilai hölgy is van, aki ujján viselte a kék gyémántot, a szomorú multu drágakövet. A kék gyémántról komor legendák szállnak, állítólag a Titanic katasztrófájánál is az utasok egyikének ujján volt és annak halálával azt hitték, hogy a bajt és szerencsétlenséget hozó kő végleg eltűnt. Ugylátszik azonban, hogy egy buvárnak mégis sikerült a drágakövet felhozni a tenger mélységéből, mert az újra megkezdte áldatlan működését. Egy, a kék gyémánthoz teljesen hasonló buáverővel rendelkező rubingyűrűről ír Széchenyi Ede gróf, aki az 1848-iki szomorú végű magyar forradalom

után Törökországba menekült. — A gróf egy ízben előkelő török társaságban kártyázva, igen nagy nyereségben volt. A vesztes Daud pasa ekkor egy szekrényből egy gyönyörű szép rubinköves gyűrűt vett elő és ezekkel a szavakkal ajándékozta kártyaadósságai fejében a grófnak: — Ez a kő talizmán annak kezében, aki csak rövid ideig tartja birtokában. Viselje, meglátja, magának is szerencsét fog hozni, de ne feledje, hogyha idejekorán tovább nem adja, vagyonával és életével játszik. A grófnak attól a pillanattól kezdve, hogy a gyűrű birtokába került, valamennyi vállalkozása sikerült. A tudat azonban, hogy a szerencsétlenséget is hozhat, nem engedte, hogy soká tartsa magánál. Egy barátjának ajándékozta azt, aki miután törődve annak legendájával, évekig tartotta magánál. Kártyajátékaiban egyideig hatalmas összegeket nyert. Egyszer párbajba keveredett, melynél életét veszítette.

Sport

Vasárnapi eredmények.

RSK Borac—Schwäbische 2:0 (0:0). Bajnoki mérkőzés. Bíró: Brkity. Borac csapata megérdemelten győzött a 10 emberrel játszó Schwäbische ellen. Az I. félidőben Schwäbische igen szépen tartotta magát, úgy hogy a Borac csapata nem volt képes gólt rúgni ellenfele hálójába. A II. félidőben Borac fölénybe kerül és így sikerült 2 gólt elérnie. Borac legjobb embere Predrag volt, míg Schwäbische csapatában Karácsonyi játszott szépen.

Szlávija—Zseljeznicsári 2:0 (2:0). Bajnoki mérkőzés. Az egész mérkőzés folyamán Szlávija csapata nagy fölényben volt, míg a Vasutasok csak nagy ritkán kerültek az ellenfél kapujának a közelébe. A gólokat Molnár és Frank rúgták. Mojity bíró jól vezette a mérkőzést.

Budapest. Esztek olimpiai csapata és Budapest válogatott 7:0 (3:0) Magyarország javára.

Zürich. Magyar—svájci mérkőzésben 2:4 arányban Svájc győzött. A mérkőzés eredménye nagy meglepetés.

Páris. Az Olimpász rugby döntőmérkőzését Amerika nyerte el Franciaország ellen. 17:3 arányban. Eredmény 1. Amerika. 2. Franciaország. 3. Románia.

Budapest. Másodosztályú futball-eredmények:

Postás—KAC = 1:0.

FTC—MTK = 3:0.

NSC—MAC = 2:0.

BSC—ETC 4:0.

Ékszerészek—fővárosi TK = 1:1.

BAK—Husos = 2:2.

Torontái-Temesmegye alispánjától.

5486-924. sz.

985

Pályázat.

A velikakikindai kerületben felállítandó mértékhitelítő hivatal és mértékhitelítő alkalmazása tárgyában 1050/17504-923. sz. alatt jóváhagyott megyei szabályrendelet alapján kerestetik egy 12 000 dinár fizetéssel, 2000 dinár irodaátalánnyal és 1200 dinár napszámátalánnyal díjazott mértékhitelítő.

Aki ezen hivatalt elnyerni óhajtja, köteles igazolni:

1. hogy az SHS királyság állampolgára,
2. hogy nagykorú és feddhetlen előéletű,
3. hogy az államnyelvet írásban és szóban bírja,
4. hogy katonai kötelezettségének eleget tett.

Előnyben részesülnek a rokkantak és dobrovoljacok.

A kérvények f. évi június hó 1-ig adandók be, később érkező és bélyegtelenül beadott kérvények nem vétetnek figyelembe.

A kérvények sajátkezűleg irandók, 25 dináros bélyeggel látandók el és 5486-924. alisp számra való hivatali közással, az alispáni hivatalnál Velikibecskekben adandók be.

Velikibecskek, 1924 május 11.

Rajity, alispán.

FŐMOLNÁRT,

aki ért a fehér kereskedelmi örléshez, több évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, keres azonnali belépésre nagyobb maom. Ajánlatok fizetési igények feltüntetésével a „POSAVINA” műmalomhoz SISAK intézendők. 948

Egy duplaágyas tehér

leányszoba és több

másféle butor eladó.

Megtekinthető: Etvesova u. 14 sz a

Torino „Fiat”

6 üléses tura autó, kifogástalan állapotban eladó Bővebbet

Tóth és Prandellndi, Velikibecskek

975

MAKÓI HAGYMA

Előrendű 951

érkezett. Kapható nagyban és kicsinyben

Braća Maksimčevnel.

Május hó 15-étől kezdve

megnyílt az uszoda.

A bérletbeiratások május 15-től június 1-ig eszközölhetők az uszoda helyiségében. — **Fürdőrend:** Reggel 6—11 óráig nők, 11 óráig férfiak és nők részére. — A szövetségi tagok (köztisztviselők) kedvezményben részesülnek, mely jegyek az uszoda pénztáránál átvehetők. Szíves látogatást kérnek a Fischer Testvérek.

Ha Ön azt akarja, hogy szolidan és olcsón legyen kiszolgálva, úgy látogassa meg a régen ismert

Spira Hermann

céget Velikibecskek, Alekszandrova u., ahol elsőrangú varregépeket és kerékpárokat talál. Ugyanott arany- és ezüsttáru, valamint arany- és ezüstöraszképzőletet is fedezheti. 945 Javitoműhely.

Gyapjuipar Részvénytársaság, Velikibecskek

Részvényalírási felhívás.

A f. évi március hó 9-én megtartott évi rendes közgyűlés elhatározta a vállalat alaptőkéjének 3000 db uj, 50 dinár névértékű részvény kibocsátása által

450.000 dinárra

való felemelését olyképen, hogy minden 2 régi részvény alapján 1 uj részvény vehető át 110 dinár kibocsátási árfolyamon.

Azon részvényesek, kik az elővételi joggal élni kívánnak, tartoznak régi részvényeiket vagy ideiglenes elismervényeiket a vállalat pénztáránál lebélyegeztetni és az uj részvények vételárát f. évi június hó 5-ig egy összegben befizetni.

Velikibecskek, 1924 május 17.

AZ IGAZGATÓSÁG

984

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becckek.

Kiadja Pleitz Fer. PÁL